

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik
Postbus 2235
6201 HA Maastricht

Het SOK-bestuur:

Erik Honée	(Interim) Voorzitter	043-325 61 10	<i>honee_houben@onetelnet.nl</i>
Rik Bastiaens	Secretaris	00-3212-210639	<i>rik.bastiaens@pandora.be</i>
Joep Orbons	Bibliotheek en docucentrum	043-361 87 93	<i>j.orbons@xs4all.nl</i>
Norbert Hensing	Activiteitencoördinator	00-3242-751356	<i>nhensing@belgacom.net</i>
Rob Heckers	Bestuurslid	043-343 81 71	<i>robmac@planet.nl</i>

E-mail SOK:

sok@nhgl.org

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter	043 - 361 87 93	<i>j.orbons@xs4all.nl</i>
Desirée Schoenmakers	Secretaris	043 - 321 65 06	<i>d.schoenmakers@wanadoo.nl</i>
Pierre Hardy	Penningmeester	043 - 363 75 91	<i>pfg.hardy@hetnet.nl</i>
Wilfred Schoenmakers	Bestuurslid	043 - 344 07 41	<i>w.schoenmakers@aim.unimaas.nl</i>

E-mail Stichting ir. D.C. van Schaik:

vanschaikstichting@nhgl.org

Technische Commissie Stichting ir D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Plateauweg 7, 6212 EA Maastricht, Telefoon: 043 - 321 84 73

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Telefoon: 00 - 3212-454059

Redactie SOK-Info:

Fons Leunissen, Wijnbesstraat 105, 6543 TL Nijmegen, Telefoon: 024 - 378 18 20

E-mail: sok-info@planet.nl

De SOK op Internet:

www.sok.nl

SOK-ledenpasjes:

SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is. De aanvraag moet vergezeld van een pasfoto bij de secretaris worden ingediend.

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september, en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: De glimlach die de SOK-leden keer op keer betoverde!

Adressen, mededelingen en oproepen

Aspirant-leden die tot volwaardig lid zijn benoemd
Nol Eliëns, Hendrik Erkenbosch, Bert Duchateau en Luc Stevens

Nieuwe aspirant-leden

J.T. Janssen, Hobbelrade 56, 6176 CH Spaubeek,
telefoon 046-4434686 of 06-51421447, e-mail: jtjanssen@xs4all.nl

Alex Mordang, Gerckenshaag 48, 6228 EM Maastricht,
telefoon 043-3616119, e-mail: alexmordang@hotmail.com

Patrique Narinx, Bergerstraat 15, 6226 BA Maastricht,
telefoon 06-42120440

Leo zum Vörde sive Vörding, Hoefboomgaard 9,
6227 EP Maastricht, telefoon 043-3673867
e-mail: leo@zumvorde-kuffner.demon.nl

Adreswijzigingen

Erik Honée, Attilaweg 25, 6224 JS Maastricht,
tel. 043-3256110, e-mail: honey_houben@onetelnet.nl

Chrys Steegmans: Gerechtigheidslaan 12, 6226 CH Maastricht,
tel. 06-29371831, e-mail: chryssteegmans@hotmail.com

E-mail adreswijzigingen

Hans Weinreich: h.weinreich@home.nl

Nol Eliëns: eliens@iae.nl

Jean-Marie Schrijnemakers: jean.marie@xs4all.nl

Valère Ceulen: valere.ceulen@teledisnet.be

Johan Willems: jwillems@hotmail.com

Programma ledenavond vrijdag 10 september 2004.

Vrijdag 10 september is er weer SOK-ledenavond in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. De aanvang is zoals gewoonlijk om 19.30 uur en het programma is als volgt:

- Bestuursnieuws van de SOK
- Nieuws van de Van Schaïkstichting
- John Caris schreef jarenlang de zeer gewaardeerde rubriek "Bezoekers opgespoord" voor de SOK-Info. Hij zal ons nu eens haarfijn gaan uitleggen hoe hij die bezoekers opspoorde.
- Joep Orbons zal twee films (11 en 8 minuten) van de Limburgse Smalfilmvereniging over mergelgrotten tonen (starring Eddie Jeukens).
- Jacquo Silvertant en Patrique Narinx zullen iets vertellen over graafrichtingen en in het bijzonder over die in de Sint Pietersberg.
- Afsluiting in het museumcafé

Norbert Hensing, activiteitencoördinator

Dankwoord van Ton Breuls

Beste vrienden

Een dankwoord schrijven is niet gemakkelijk. Welgemeende woorden komen immers al gauw over als een cliché. Ik hoop dan ook, dat jullie deze brief toch zien als een oprechte verwoording van de warme gevoelens, die ik heb overgehouden aan die afscheidsceremonie in de Jezüietenberg. Het eerste compliment gaat uit naar jullie allen; niemand, maar dan ook niemand, heeft ook maar het geringste aan mij laten "uitlekken". Achteraf ben ik best wel geschrokken van die starre muur van geslotenheid! Ik was vijftientwintig jaar bestuurder van de SOK, vaak spin in het web met weetjes en feiten, had het gevoel "alles onder controle te hebben" en was aanspreekpunt voor velen. En dan heb je nauwelijks je hielen gelicht als voorzitter, of er wordt er een soort complot tegen je gesmeed waarbij de zwijgplicht van de maffia in het niet valt! Maar ik wil jullie (of de SOK) uiteraard niet vergelijken met die gasten uit Italië. Mijn geestelijk adviseur zou ongetwijfeld beamen, dat jullie zwijgzaamheid positief moet worden opgevat, als een soort van respect. En zo heb ik het ook ervaren. Het applaus bij mijn binnenkomst was zonder meer overweldigend. Een Maastrichtenaar zou zeggen dat hij hierdoor "verpópzak" was. Dat was ik dus ook!. Misschien dat dit reden was, waarom mijn "toespraak" - naar mijn gevoel althans - volledig de mist in ging. Ik heb maar wat onbeholpen staan te hakkelen, waarvoor hierbij nog mijn excuses...

Ik heb wel vaker in de belangstelling gestaan, maar dit was eigenlijk een beetje te véél van het goede. Al die aandacht, die mooie dankwoorden, die grote opkomst, Jan Peumans met zijn oorkonde, Stied (Aristides op zondag) Witlox met dat prachtige boek, Ed Rousseau met het "levenslange erelidmaatschap van de RRB" (Moet ik nu wel of geen euro betalen bij gebruik van de regeling?), de boeken van Wiel Miseré, de wijn en zelfs bonbons van al die mensen, die ik misschien nauwelijks fatsoenlijk bedankt heb (weer mijn excuses!), de (compromitterende?) foto van Jacquo en alles wat ik vergeten ben. Ga er maar aan staan, als er zoveel op je af komt! En dan ook nog eens die prachtige beelden van Joep over mijn "grottenverleden" in binnen- en buitenland. En last but not least, het feest in de Refter. Wat een hoop werk moet het hebben gekost om dat te organiseren! En ik zou nog bijna al die zeer sympathieke e-mails vergeten die ik ontving. Waar moet ik in godsnaam de zak dankwoorden vandaan halen, om dat alles een beetje te kunnen beantwoorden? Niet genoeg dankwoorden, dan maar daden! De Keel voor de SOK en de Van Schaik? Goed dan! En begin augustus SOK-Medelingen 40. Verder mijn vaste rubriek "Underground Press" in de SOK-Info, wat lobbywerk voor Caestert, een beetje Apostelgroeve en nog wat kleine projecten. En zelf weer veel berglopen natuurlijk. Echt, jullie zijn nog niet van me af, ik doe heus wel wat terug hoor! Maar voorlopig sta ik dik, zéér dik in het krijt bij jullie. Ach, ik kan eigenlijk nog maar één ding schrijven: mijn oprechte dank aan jullie allen!

Ton

Bestuursnieuws

Terugkijkend op de laatste paar maanden, grofweg vanaf het moment dat Ton zijn bestuursfunctie ter beschikking heeft gesteld, is het bestuur geconfronteerd met een reeks nogal heftige voorvallen. Je zou kunnen zeggen: een soort vuurproef voor het nieuwe bestuur. Dus voordat ik het zal gaan hebben over de laatste bestuursvergadering (gehouden op 17 mei), nog even een opsomming van de belangrijkste zaken.

- Eerst het probleem van het terugtreden van Ton: In veel opzichten "wás" Ton de SOK. Daarom hebben een groot aantal leden hun wenkbrouwen gefronst bij zijn officiële vertrek. "Het einde van de SOK", werd er zelfs hier en daar gepreveld. Gelukkig is dat niet het geval! Enerzijds staat Ton nog altijd, zij het dan achter de schermen, met raad en daad voor het nieuwe bestuur klaar. Anderzijds heeft het nieuwe bestuur genoeg werklust om er iets van te maken.
- Ed Steenhagen heeft zijn lidmaatschap opgezegd. Diegenen onder ons die internet hebben, konden daarvan in geuren en kleuren "meegenieten". Kort samengevat: Ed vindt dat de SOK actie moet ondernemen tegen de publicatie van het boek "Mergel gebroken" van Luc Walschot (omdat Luc zonder toestemming en bronvermelding kaarten van Ed zou hebben gebruikt). De SOK zou die actie moeten ondernemen, omdat beiden SOK-lid zijn/waren. Wij vinden echter juist dat deze kwestie buiten de SOK staat en dat Ed zelf contact moet opnemen met Luc om het geschil met hem te bespreken.
- De redactie van de SOK-Info had enige kritiek op het bestuur. En terecht. Na een pittig overleg zijn de zaken op een rij gezet en hebben we duidelijke afspraken gemaakt. Het ging vooral over het regelmatig overschrijden van de deadline door bestuursleden. Als men beseft dat Fons Leunissen, Rob Heckers en Erik Lamkin er gezamenlijk héél veel tijd in steken om de Info te maken, is het meer dan redelijk dat hun deadline gerespecteerd wordt. Het bestuur heeft dus beterschap beloofd....
- En wat er op de laatste bestuursvergadering besproken werd? Dat is nu alweer oud nieuws: Het afscheidsfeest van Ton (toen nog gepland op 11 juni), het "cadeau" van Ton aan de SOK (groeve de Keel), het aanhalen van het contact tussen de SOK en de Van Schaikstichting, de nieuwe taakverdeling binnen ons bestuur, een "gedragscode" voor het gebruik van e-mailadressen van leden. En verder: dit was Rob Heckers' eerste "echte" bestuursvergadering!

Erik Honée, (Interim) Voorzitter

Redactioneel

Na een grillige zomer, die ons ruimschoots aanleiding gaf om ons heil maar ondergronds te gaan zoeken, begint het SOK-Infoteam nu dus al vol groeve-inspiratie aan een nieuw "SOK-seizoen". Iemand schreef ooit, dat ons team werkt als "een goed geoliede machine" en hier volgt wat uitleg om de productie van ons ledenblad nog gesmeerder te laten verlopen.

De "vaste contacten" van de redactie krijgen bericht wanneer de deadline van de volgende SOK-Info valt. Er zijn echter ook altijd "gewone" leden die een bijdrage (artikel, oproep, foto, etc.) hebben voor ons ledenblad. Omdat zij geen aankondiging krijgen van wanneer de deadlines zijn en ons vaak vragen hierover stellen, geven wij nu een vuistregel om toch te kunnen weten wanneer het materiaal voor een SOK-Info binnen moet zijn:

De deadline voor een SOK-Info ligt altijd ongeveer zes weken vóór een ledenavond. Ledenavonden zijn steeds in de tweede week van september, november, januari, maart en mei. Dus als je zeker wilt zijn, dat je bijdrage in de

volgende SOK-Info komt, dan moet je RUIJ ZES WEKEN VÓÓR DE VOLGENDE LEDENAVOND je materiaal aanleveren bij de redactie. Gewoon een kwestie van terugrekenen dus!

Wij zien jullie bijdragen aan ons ledenblad weer reikhalzend tegemoet.....

De redactie

Verslag ledenavond 14 mei 2004

Doordat het afscheidsfeest van Ton Breuls werd afgelast, moest de ledenavond op het laatste moment worden aangepast. Ondanks dat, slaagde het bestuur er toch nog in om een kort, maar zeer interessant programma samen te stellen. Waarschijnlijk door dat "laatste moment programma" waren er iets minder leden aanwezig dan tijdens andere ledenavonden: slechts zo'n dertig personen. Voordat men begon met de bestuurlijke mededelingen, werd nog even stil gestaan bij het recente overlijden van Piérre Breuls en Ad Lagas. Eén van de daarop volgende bestuurlijke mededelingen was het presenteren van ondergetekende als nieuw bestuurslid. Daarbij werd niet nagelaten om - middels een diaprojectie - mijn "jeugdzonden" als bergloper op de hak te nemen.

Het item waar velen voor gekomen waren, was de presentatie van Henk Blaauw over zijn onderzoek met betrekking tot de historische tekeningen en het opschrift van Lambier le Po(n)deur in de Caestertgroeve. Henk vertelde op een zeer verhelderende wijze over zijn aanpak en zijn zoektochten in de diverse bibliotheken en in de archieven te Luik. Henk z'n onderzoek is nog lang niet afgerond, maar er zal wel vast één van zijn resultaten in de komende SOK-Mededelingen worden gepubliceerd.

Dorstig geworden van het gebodene, werkten we tijdens de korte pauze snel even een verfrissing naar binnen in het museumcafé ....

Het tweede gedeelte van de ledenavond bestond uit een presentatie van Joep Orbons, die tijdens een vakantie de Engelse Chislehurst Caves bezocht had. Dit is een kalksteengroeve ten zuiden van Londen die al een kleine honderd jaar commercieel geëxploiteerd wordt, waardoor het er dus heel erg toeristisch is: Romein, druïden, wereldoorlogen, een discotheek en zelfs de Beatles, ze hebben er allemaal hun sporen nagelaten. Joep liet ons aan de hand van dia's zien, dat - in naam van het grote geld verdienen - de historische waarheid wel eens geweld wordt aangedaan in die groeve.

Marcel Weiland (zelf niet aanwezig) liet een aflevering vertonen van de KRO-serie "Dolce Vita". In dit filmpje wordt Wim van Schaik gevolgd tijdens één van "zijn tochten door de Zonneberg. Dolce Vita had namelijk een item over "stilte" gemaakt, waarvoor men naar een van de Waddeneilanden geweest was, omdat het "daar nog echt stil is". Wim zou Wim echter niet zijn, als hij de redactie van het betreffende programma er niet op had gewezen, dat er nog een plek in Nederland is, waar het altijd stil is (tenminste..... als men de Petromax thuis laat!). We zagen als resultaat van deze actie dus een kort, maar leuk filmpje over (volgens het programma) de "oudste grottenloper". Ik vraag me overigens nog steeds af: was Wim nu wél of niet geschminkt tijdens de filmopnamen?

Nadat Joep Orbons nog een oproep voor een groevebeheerder voor de Scheulderberg had gedaan, spoedde iedereen zich snel (alweer dorst!) naar het museumcafé, waar het zeer aangenaam vertoeven was tot de sluiting.

Rob Heckers

Feestelijk afscheid van Ton breuls als voorzitter.

Veel genodigden en leden hadden de weg naar de Jezuiëtenberg gevonden op die warme vrijdagavond (16 juli 2004). Het was dan ook behoorlijk vol in het ondergrondse zaaltje en zo goed als alle stoelen, die door de vrijwilligers waren klaargezet, waren bezet. Iedereen zat daar te glunderen, omdat Ton nog nergens van afwist. Hij verkeerde op dat moment nog in de veronderstelling dat hij op weg was naar een gewone ledenavond in het Natuurhistorisch Museum Maastricht, waar hij dan een flesje wijn en een afscheidsspeech zou krijgen aangeboden. Want dat was hem verteld. De genodigden zaten dus met spanning te wachten op de reactie van Ton. Die werd bij zijn binnenkomst verrast met een overweldigend applaus en was zichtbaar ontroerd door dat warme onthaal. Dat was onder andere te merken aan de hakkelende uitvoering van zijn speech.

De aanwezigen werden door SOK-secretaris Rik Bastiaens welkom geheten. Rik had ook de regie over het formele gedeelte van de avond. Verschillende gasten hielden een korte toespraak en boden een presentje aan Ton aan. Zo werd hij o.a. tot burgemeester van het ondergrondse "gekroond" door de bovengrondse burgemeester J. Peumans van de Belgische gemeente Riemst en kreeg hij een erelid-oorkonde aangeboden door Ed Rousseau, de voorzitter van de stichting Regeling Recreatief Berglopen. Uiteraard was er ook een diashow met afbeeldingen van Ton's berglopers-carrière, waarbij men het niet naliet om vooral "compromitterende" en hilarische beelden te tonen.

Ton had ook een bijzonder mooi cadeau voor ons! Dankzij zijn inspanningen werd groeve de Keel overgedragen aan de SOK/Van Schaïkstichting. Hierover meer in een artikel elders in dit blad.

Het informele gedeelte werd gehouden in de refter, onder het genot van een glaasje al dan niet alcoholische drank. Het was er een drukte van jewelste door de vele aanwezigen en natuurlijk wilde iedereen Ton persoonlijk bedanken en hem iets te drinken aanbieden. Uiteraard was er ook gezorgd voor een hapje. Dat werd, zoals altijd, perfect verzorgd door Carla en Wil Ramaekers. Zij hadden zich eens te

meer uitgesloofd om er iets lekkers van te maken. De hapjes waren dan ook gewoonweg niet aan te slepen, zo goed smaakten ze de bezoekers!

Overigens heeft Ton een groot deel van de avond op zijn tanden moeten bijten, aangezien hij gekleed was voor een avondje in het altijd te warme zaaltje van het Natuurhistorisch Museum Maastricht. In de Jezuïetenberg stond hij dus een beetje te blauw-bekken in zijn dunne zomershirt. Tot overmaat van ramp was halverwege de avond ook nog zijn "toebak" op. Dit is misschien het beste bewijs dat Ton echt niet voorbereid was op deze avond. Iedereen die Ton kent weet immers dat het hebben van voldoende tabak een absolute prioriteit voor hem is. Dit bewijst tevens, dat SOK-kers niet altijd een stel wauwelende oude wijven zijn, die hun mond niet kunnen houden. Als het er echt op aankomt, kunnen zij wel degelijk hun kaken stijf op elkaar klemmen. Tegen een uur of één 's nachts begeleidden de organisatoren de laatste feestvierders naar de uitgang. Daarna kon het opruimen beginnen! Gelukkig had iedereen zich voorbeeldig gedragen en was er nagenoeg geen rommel, zodat ook de organisatie snel naar huis kon....

Het SOK-bestuur en de "feestcommissie" willen hierbij nog eens iedereen, die een bijdrage heeft geleverd aan deze zeer geslaagde avond, hartelijk bedanken.

Rob Heckers

Kalksteengroeven in oude ansichtkaarten (2): Hotel "de Grot van Lourdes".

De bijgaande ansichtkaart dateert uit de jaren dertig of veertig van de twintigste eeuw. Op de afbeelding zien we het Grendelplein in Valkenburg. Op de achtergrond is de Wilhelminatoren zichtbaar (met het kruis). Rechtdoor kijk je richting Daelhemmerweg. Het hotel "de Grot van Lourdes" was genoemd naar de Lourdes-grot die aan de Cauberg ligt. Thans is er een tex-mex barbecuerestaurant

gevestigd. Het monument op de voorgrond, dat herinnerde aan de grensperikelen om de beide Limburgen, staat er niet meer. Het werd op 29 september 1953 omver gereden bij het tot dan toe zwaarste verkeersongeluk van Nederland: Een Belgische bus met toeristen raasde met defecte remmen de Cauberg af, reed zich te pletter tegen het monument en schoot door tot tegen het pand waar thans Restaurant "Au Soleil" is gevestigd. Er waren 19 doden te betreuren!

Met dank aan Marcel en Jola Weiland voor de ansichtkaart.

Erik Lamkin

Bronvermelding:

H. Geurts, Valkenburg (i.s.m. diverse Valkenburgse berglopers)

Nieuws van de Van Schaïkstichting

Er is veel nieuws van de Van Schaïkstichting. Er is de laatste tijd zelfs zoveel gebeurd, dat het ondoenlijk is om alles in deze SOK-Info te vermelden. Voor meer uitgebreide verslagen verwijzen wij dan ook naar onze website op www.vanschaïkstichting.nl

Nieuwe beheerder gezocht voor Keldertjes Slavante. Door het overlijden van Ad Lagas is de post van beheerder van de keldertjes van Slavante vrijgekomen. Hierbij vraagt de Van Schaïkstichting dan ook welk SOK-lid deze functie nu op zich wil nemen. De keldertjes zijn gelegen in de oostelijke helling van de Sint Pietersberg. Het zijn twee afzonderlijke complexen van met gangetjes verbonden kamertjes. De keldertjes zijn dan wel klein, maar ze zijn historisch gezien bijzonder waardevol. Ook zitten er in de winter een flink aantal vleermuizen. Verder zijn deze keldertjes heel erg zichtbaar en daarom bijzonder geschikt voor PR-doeleinden.

De groevebeheerders van de Van Schaïkstichting hebben de volgende taken: regelmatige controles (minimaal eens per twee weken), klein onderhoud aan de poorten (eventueel in samenwerking met de Technische Commissie), het regelen van de toegang tot de groeven voor bezoekers. Omdat in één van de keldertjes van Slavante de benzineopslag van de VVV-Maastricht gelegen is, moet de toekomstige beheerder in dit geval ook nog VVV-gids zijn in de Zonneberg. Dit is tevens zeer praktisch, omdat de beheerder immers als gids toch al heel regelmatig bij de keldertjes komt. Meer informatie kunt u verkrijgen bij tijdelijk beheerder Wilfred Schoenmakers. Kandidaten kunnen zich tot 1 oktober 2004 (per post of per e-mail) opgeven bij ons bestuur: Stichting ir. D.C. van Schaïk, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, info@vanschaïkstichting.nl

Beheerder gezocht voor Groeve de Keel. Recentelijk heeft de Van Schaïkstichting het beheer over Groeve de Keel verworven, onze eerste groeve in België. Dit werd geregeld door Ton Breuls, waarvoor wij hem dan ook zeer dankbaar zijn. Ton zal tijdelijk beheerder van de groeve zijn.

De Keel is een bijzonder grote groeve (6.2 km gang, drie verdiepingen!) gelegen langs het kanaal tussen Kanne en Vroenhoven. Er overwinteren veel vleermuizen in deze groeve. Hierbij vraagt de Van Schaïkstichting welk SOK-lid de taak van beheerder van groeve de Keel op zich wil nemen (voor de taken van de beheerders zie hierboven.) Ton Breuls heeft aangeboden de beheerder in het begin te willen

helpen met deze grote groeve. Meer informatie kunt u verkrijgen bij de tijdelijke beheerder, Ton Breuls. Kandidaten kunnen zich tot 1 oktober 2004 (per post of per e-mail) opgeven bij ons bestuur: Stichting ir. D.C. van Schaik, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, info@vanschaikstichting.nl

Nieuwe medewerkers. De Van Schaikstichting heeft weer enkele nieuwe vrijwilligers mogen begroeten. Mark Koch, Philippe Meijers, Marco Slieker en John Vincken zijn de Technische Commissie komen versterken. Henk Ramakers is als beheerder van de Heerderberg geïnstalleerd, Peter Jennekens als beheerder van de Scheuldergroeve en Jan Laumen als beheerder van de Flesschenberg. Hub Geurts beheert nu twee kleine groevetjes: de Gewandgroeve en de Heiberggroeve.

Allerlei werkzaamheden. De laatste tijd zijn er door SOK-leden veel werkzaamheden verricht in en rond de groeven van de Van Schaikstichting. Een korte samenvatting:

In april werd door een enthousiaste groep van twintig SOK-leden een werkdag gehouden bij de Gewandgroeve. De spijlen van het hek werden gerepareerd, het raster om de groeve werd helemaal hersteld en het zwerfafval werd uit het gebied verwijderd. Een bijzonder goede dag!

In mei is in de Roothergroeve een trainingsdag geweest met reddingshonden. Deze jaarlijkse training was bijzonder leerzaam en tevens geruststellend, omdat de drie "vermiste" personen binnen een half uur gevonden waren in de toch best wel grote Roothergroeve.

In mei is verder in de Koeleboschgroeve door "Kleijnen Mergelbouwsteen" (en met hulp van onze Technische Commissie) een test uitgevoerd met het mechanisch afhaken van plafonds. De plafonds in deze groeve hangen overal los en handmatig afhaken is gevaarlijk en ondoenlijk. Het alternatief, mechanisch afhaken, was nog nooit getest. Het experiment slaagde bijzonder goed en op dit moment wordt samen met "stichting Het Limburgs Landschap" (de eigenaar) en het Staatstoezicht op de Mijnen, hard gewerkt aan het voorbereiden van een actie om in de hele Koeleboschgroeve de loshangende plafonds af te halen.

In juni werd door Peter Jennekens en John Hageman in de Roothergroeve een zogenaamde "Dwaaldag" verzorgd voor het publiek. Deze dag was bijzonder succesvol met 533 bezoekers die vrij door de berg mochten wandelen. De vele aanwezige SOK-leden hebben zich allemaal bijzonder ingezet om de (ver)dwalende bezoekers de weg te wijzen, uitleg te geven over groeven en informatie te verschaffen over de SOK en de Van Schaikstichting.

In juni zijn ook de werkzaamheden aan het hekwerk rondom de Heerderberg afgerond. Deze groeve was niet af te sluiten met een poort, maar enkel door een degelijke afrastering rondom het terrein te plaatsen. In samenwerking met het IKL en gesubsidieerd door de provincie Limburg, is dus een 875 meter lang en 2.2 meter hoog hek met bovenop drie prikkeldraadlijnen geplaatst.

Ook voor de komende maanden staan weer allerlei werkzaamheden op het programma. Voor meer informatie, kijk op: www.vanschaikstichting.nl

Steunpilaren gezocht. Een steunpilaar is een ijzeren staaf, houten balk of groot stuk steen dat zorgt dat een gebouw overeind blijft. Voor de Van Schaïkstichting is een "Steunpilaar" een persoon die de stichting overeind houdt. Dit kan zijn door de stichting financieel te steunen, maar ook door zich als vrijwilliger voor de stichting in te zetten. De stichting is nog altijd op zoek naar nieuwe "Steunpilaren". Voor onze steunpilaren brengen wij tweemaal per jaar de nieuwsbrief "Steunpilaar" uit. Door deze nieuwsbrief blijven alle mensen die ons steunen op de hoogte van het wel en wee van de stichting. In de "Steunpilaar" treft u verslagen van werkzaamheden bij de groeven aan, artikeltjes over groeven die onze stichting beheert en nog veel meer nieuws. Hoe u als SOK-lid de Steunpilaar kunt ontvangen? Heel erg eenvoudig: door een Steunpilaar van de stichting te worden. Dit kan op twee manieren:

1) Door jaarlijks minimaal 25 euro aan de stichting te doneren. U kunt ook een groeve "adopter" voor 800 euro per jaar.

2) Door als vrijwilliger actief te zijn voor onze stichting. De Van Schaïkstichting kan altijd nog bestuursleden, beheerders en mensen die zich in willen zetten voor het beheer en behoud van groeven gebruiken.

Als Steunpilaar (donateur, sponsor of vrijwilliger) krijgt u tweemaal per jaar de "Steunpilaar" toegestuurd. Tevens krijgt u dan éénmaal per jaar een uitnodiging voor de Groevedag, een middag in één van onze groeven, waarop rondleidingen gegeven worden door mensen die de betreffende groeve goed kennen en er interessante informatie over kunnen verstrekken. Tijdens de volgende SOK-ledenavond zullen een aantal Steunpilaren ter inzage zijn.

Als u donateur of sponsor van onze stichting wilt worden, kan dat door onderstaand strookje in te sturen of (indien u niet in deze SOK-Info wilt knippen) de hieronder gevraagde gegevens door te geven in een briefje:

Ik wil graag Steunpilaar van de Van Schaïkstichting worden door:

jaarlijks een bedrag van .... euro aan te de stichting te doneren. Mijn naam en woonplaats mogen wel/niet (doorhalen wat niet van toepassing is) vermeld worden in de Steunpilaar.

mij in te zetten als vrijwilliger voor de stichting. Ik heb belangstelling voor de functie van: .....

Naam: .....

Adres: .....

Postcode en Woonplaats: .....

Telefoon: .....

e-mail: .....

Dit inschrijfformuliertje (kopie, of briefje) opsturen naar: Stichting ir. D.C. van Schaïk, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht

Joep Orbons, Voorzitter Stichting ir. D.C. van Schaïk

Vorbereidingen SOK-stand voor Open Monumentendagen

In het weekeinde van 11 en 12 september 2004 wordt overal in Nederland de jaarlijkse Open Monumentendag gehouden. Het landelijk thema van dit jaar is "Merck toch hoe sterck". Het is afkomstig uit Valerius' "Gedenckklanck" en verwijst naar het taaie verzet van de vesting Bergen op Zoom tegen de "Spaensche schae-ren" in de Tachtigjarige Oorlog. Gezien het thema zullen dit jaar dus vooral verdedigingswerken, vestingsteden, linies, stellingen, forten, kazernes en kastelen de aandacht krijgen. Aanleiding voor het thema is de driehonderdste sterfdag van de beroemde Nederlandse vestingbouwer Menno van Coehoorn dit jaar.

In de mergelgroeven van Nederlands- en Belgisch Limburg zijn ook talloze elementen te vinden die verwijzen naar oorlogvoering. Diverse SOK-leden houden zich dan ook bezig met het doen van onderzoek naar de betekenis van de mergelgrotten in relatie tot de militaire geschiedenis van Maastricht en omstreken. Hierbij valt te denken aan het "Joint Operations Centre" in de Cannerberg, de versterkingen in de mergelgangen onder Fort Sint Pieter, de Rijksbergplaats voor schilderijen in het Noordelijk Gangenstelsel en de overblijfselen van het "Evacuatieplan Zonneberg" uit de Tweede Wereldoorlog. Ook veel andere gangenstelsels in onze provincie herbergen elementen die herinneren aan een militair verleden. De Duitsers werkten bijvoorbeeld in de Tweede Wereldoorlog in diverse mergelgroeven aan ondergrondse fabrieken voor raketten. Onze studiegroep zal daarom tijdens het monumenten weekeinde in de eetzaal van de Tapijnkazerne een stand verzorgen die ingaat op het thema van dit jaar. De bezoekers zullen verder aan de hand van kaartmateriaal, foto's en voorwerpen een indruk krijgen van de rijke cultuur- en natuurhistorie van de Limburgse mergelgroeven. De initiatiefnemers Erik Lamkin, Ger Beckers en Rob Heckers zijn nu deze SOK-stand aan het voorbereiden. De kazerne zal op 11 en 12 september 2004 van 10:00 tot 17:00 uur geopend zijn voor het publiek.

De initiatiefnemers doen hierbij een oproep aan de SOK-leden of zij materiaal (voorwerpen, boeken, foto's m.b.t het thema "oorlog in de berg" en ook over groeven in het algemeen) beschikbaar willen stellen voor de SOK-stand. Ze denken dan aan:

- Plattegronden. foto's, tekeningen, documenten, ansichtkaarten, etc..
- Groeven-gerelateerde attributen, zoals mergelzagen, carbidlampen, fossielen en dergelijke.
- In de berg gevonden voorwerpen

Verder zijn we nog op zoek zijn naar enthousiaste SOK-leden die samen met ons de stand willen bemannen. Kortom: Elke vorm van medewerking is zeer welkom! Overigens worden diegenen die expositiemateriaal leveren natuurlijk als "bron" vermeld bij de stand.

Contactadres: Erik Lamkin, Tongerseweg 318, 6215 AC MAASTRICHT,
Tel. 043- 3479823, e-mail: troglophile@planet.nl

Excursieverlag: De Ofenkaulen bij Königswinter.

Op 30 april jl. namen Joep en Jeffrey Orbons, Jacques Diederens, Henk Blaauw, Henk Ramakers, Herbert Zwick, Kim Franssen, Marco Sliker en Marc Derix deel aan een excursie naar de tufsteengroeven bij Königswinter (Bonn). De excursie

was oorspronkelijk gepland op 29 mei 2003, maar werd wegens allerlei omstandigheden uitgesteld.

Om acht uur 's ochtends vertrokken wij met een gehuurd busje richting Bonn. Na aankomst in Königsberg werden wij ontvangen in het "Siebengebirgen Museum". Ter inleiding was er een korte kennismaking met verschillende vertegenwoordigers van het museum en diverse Duitse instanties. Een diareeks over -onder andere- het gebruik van de groeve in de Tweede Wereldoorlog, gaf ons een goed beeld van de geschiedenis van deze streek. Ook over de uit vulkanische as ontstane tufsteen van de "Ofenkaulen" werd het een en ander uitgelegd. Deze, tot ver over de grenzen bekende tufsteen, werd gebruikt in ovens omdat hij zeer hitte-bestendig is en de warmte goed verdeelt. De steen is echter niet bestand tegen vrieskou en slecht weer en werd daarom maar zelden gebruikt als bouwsteen. Na de oorlog werd de groeve, net als onze mergelgroeven, gebruikt door champignonkwekers.

Onder leiding van onze gids Joern Kling, bekend van het artikel uit SOK-Medelingen 33, bereikten wij de ingang van de groeve. Die vergde best wel wat sportiviteit om er doorheen te geraken. Wat ons na het betreden van de groeve al direct opviel, waren de karakteristieke overeenkomsten met onze ondergrondse kalksteengroeven. Ook merkten we op, dat de gebruikte ontginningstechnieken veel lijken op die in onze groeven.

Na enkele uren wandelen door het gangenstelsel, gingen wij op een zonnig terras bij een nabij gelegen "Stube" genieten van een Duitse hap. Joep heeft daarna met enige trots de werkwijze van de SOK toegelicht aan onze oosterburen. De terugreis verliep op het (on)weer na voorspoedig.

Voor wie meer wil weten over de tufsteengroeve "im Siebengebirge" en er foto's van wil bekijken, verwijs ik naar het reeds eerder vermelde interessante (Duitstalige) artikel in SOK- Mededelingen 33 (pag. 15/35).

Joep en Jeffrey, bedankt voor de gezellige excursie!

Marc Derix.

Publicaties over "ondergrondse zaken" te koop bij Jacquo Silvertant

Maak nu je verzameling compleet! Te koop aangeboden: Oude nummers van SOK- Mededelingen van vóór 1996. De volgende nummers zijn beschikbaar:

- Gewone nummers (5 euro per stuk): 6, 7, 9, 10, 11-19, 22
- Specials (10 euro per stuk): 16 "De kuilen van Zichen en Zussen", 20 "De grotten van Heer", 21 "Aspecten van het groeve-onderzoek in Valkenburg", 23 "Een instorting met gevolgen", 24 "De kuilen van Val-(Meer)".

Verder heb ik te koop:

- D.C. van Schaik, "De Sint Pietersberg", zowel de eerste druk uit 1938 als de bijgewerkte, zogenaamde "Dikke van Schaik" uit 1983. Er zijn meerdere exemplaren beschikbaar (Prijs 70.00 Euro).
- Rik Valkenburg, "Ondergronds verzet" (Naar aantekeningen van Willem van Schaik). Meerdere exemplaren beschikbaar (Prijs 25.00 Euro).
- Caroline Archer, "Parisian Art Underground" 184 pagina's, hardcover, rijk geïllustreerd in kleur en zwart/wit (Prijs 80.00 EUR). Hier een korte inhoudsbeschrijving in het Engels: "The quarries under the city of Paris have been a mirror and memorial of events over 500 years and this book explores the diversity of visual statements, both in images and words that successive generations have left there. During World War II both the resistance and the occupying German forces made use of the underground labyrinths and left behind reminders of their presence, and since that time illicit explorers of the tunnels have also added elaborate art works. In this book Caroline Archer brings this fascinating aspect of popular art and culture to light for the first time."

Tot slot komt half september mijn boek over de onderaardse oorlogsindustrieën (incl. DVD) uit. Wie deze publicatie wil bestellen, kan dat doen door me een briefje of e-mail te sturen. Het overgrote deel van de oplage is reeds verkocht bij voorinschrijving, dus men kan bestellen zolang de voorraad strekt. De prijs bedraagt 27.50 euro.

Alle bestellingen opgeven bij Jacquo Silvertant, Akerstraat 14-C, 6221 CL Maastricht, e-mail: jacquo@tele2.nl

Henri Ceha over twee foto's uit vorige SOK-Info's

In SOK-Info 105 (mei 2003) trof ik op pagina 14 een foto aan die Jacques Maes aan de redactie had gestuurd. Deze uit 1934 daterende foto van "militaire bergbeklimmers" is direct rechts (= ten zuiden) van de in 1916 ingestorte ingang "De Tiendschuur" (Grote Ingang, "Gerande Entree") aan de Mergelweg genomen. In mijn jeugd was dat nog vrij toegankelijk speelterrein. Het gat was ook

bereikbaar van de rechterkant via voetsteunen en handgrepen in de mergel. Boven het gat was een plateau'tje dat bekend stond als de "Preekstoel". (zie foto nr. 69 in "St. Pieter in oude ansichtkaarten", deel 2 uitgave Stichting Oud St.Pieter, 1993).

In SOK-Info 110 (mei 2004) stond op pagina 17 een artikel van Erik Lamkin over een foto van de zogenaamde "Mussenbergingang". Deze lijkt erg veel op een oude ingang van Slavante, die dicht bij het Chalet lag. De bovenste twee meter van die ingang heb ik nog gekend. In de dertiger jaren heeft de weldoende ENCI hem gesloten met een dijk, om te voorkomen dat de zogenaamde. "ENCI-pap"(de in de groeve opgespoten vliegias uit de schoorstenen) eruit stroomde. In de oorlogs-jaren, toen er achter het Chalet een schuilkelder werd gemaakt, is het gat verder dichtgegooid met overtollige aarde en mergel. Het oude Chalet werd in 1932 afgebroken en de toenmalige directeur, ir. Mooier (dus niet ir. Gedooid), heeft in 1938 een nieuw Chalet laten bouwen in vrijwel dezelfde stijl als het oude Chalet Lichtenberg. Ik vraag me trouwens af, of de "Tuin van Vossen" genoemd is naar de vroegere bewoners van boerderij Lichtenberg, of naar de huidige bewoner van het Chalet, ir. John Vossen, ex-directeur van de ENCI. Vossen van Lichtenberg en Vossen van het Chalet waren geen familie van elkaar, wel allemaal slimme vossen!

Henri Ceha.

"SOK-aanwas"

Op 22 februari 2004 om 13.06 uur werd Corentin, zoon van Luc en Christelle Stevens-Baudoin geboren.

Op maandag 14 juni 2004 om 8:44 uur werd Pi erre, zoon van Erik Honée en Leanne Houben (en broertje van Anna Honée) geboren.

Hierbij willen het SOK-bestuur en redactie de beide gezinnen hartelijk feliciteren en hen een voorspoedige toekomst wensen. Proficiat!

Uitnodiging symposium Speleo Nederland

Op 16 oktober 2004 organiseert Speleo Nederland voor de derde keer een symposium, dit keer over "Actuele ontwikkelingen in de speleologie". Het programma begint om elf uur 's ochtends en er zullen de volgende lezingen worden gehouden:

- "Chauvet & sjamanen, recente ontdekkingen en de betekenis van grotkunst", door Herman de Swart
- "Recent ontdekte grotten in België", door Paul de Bie
- "Dark life: bacteriën en het ontstaan van grotten - is de geologie van grotten eigenlijk biologie?", door Wietske van den Berge
- "Nieuwe technieken en materialen in de speleologie". Enkele korte presentaties en demonstraties over o.a. led-verlichting, reddingsdekens en dubbele ankerpunten bij enkelkoordtechnieken
- "Holenberen, nieuwe vondsten en nieuwe soorten", door Magali Schweizer

Om half vier 's middags wordt de dag besloten met een drankje, aangeboden door Speleo Holland. Tijdens de ontvangst, de lunch en de borrel is er gelegenheid enkele exposities te bekijken: vondsten van holenberen uit de Grotte de Hohi ere

en materiaal en topo's over de onderwerpen die bij de overige lezingen aan de orde zijn geweest. Ook zal Peter van Velsen met de bibliotheek van Speleo Nederland aanwezig zijn en zal Dick de Swart antiquarische speleoboeken verkopen.

Het symposium zal plaatsvinden in Cultureel Centrum "Het Bastion", Het Bastion 5, 2871 EV Schoonhoven. ("Het Bastion" ligt in het centrum van de stad, met redelijke parkeergelegenheid in de omgeving. Schoonhoven ligt ongeveer midden tussen Rotterdam en Utrecht, iets ten zuidoosten van Gouda.)

U bent verzekerd van een plaats als u de kosten van deelname (toegang, koffie, lunch, enkele consumpties) vóór 15 september a.s. overmaakt: 10 euro voor leden Speleo Nederland en V.V.S. of 12,50 euro voor niet-leden. Het gironummer is 2537975 t.n.v. Speleo Nederland, afdeling Speleo Holland, Lorentzkaade 76, 2313 GE Leiden, vanuit het buitenland s.v.p. met vermelding van IBAN: NL41PSTB0002537975 en BIC-code: PSTBNL21.

Hopelijk tot ziens op 16 oktober a.s.!

Namens de organisatoren, Herman de Swart, Koolstraat 56, 2312 PT Leiden,
e-mail: swart38@zonnet.nl

Verslag werkzaamheden bij Gewandgroeven (17 april 2004)

De van Schaikstichting heeft weer een nieuw groefje in beheer, of beter gezegd, twee groefjes. De officiële benamingen zijn "Gewandgroeve één" en "Gewandgroeve twee", maar "Gewand-boven" en "Gewand-onder" zijn eigenlijk treffendere aanduidingen. Om aan de normen van de Van Schaikstichting te voldoen, moest het terrein nodig verbeterd en beveiligd worden. Na een oproep in de SOK-Info om voldoende vrijwilligers op te trommelen, die wel eens "eventjes" dit varkentje zouden gaan wassen, meldde zich een zeer forse groep workaholics: Jan-Paul van der Pas, Martin Hoogerwerf, Joep, Jeffrey en Michelle Orbons, Jaap Brandsma, Nol Eliëns, Marcel Weiland, Olav Hensing, Norbert Hensing, Cham Peters, Hub Geurts, Henk van Vliet, John Vincken. Philippe Meijers, Rob Heckers, Han Bochman, Rik Bastiaens, Norbert Hensing en Wil en Carla Ramaekers.

Zaterdagmorgen 17 april om 10 uur: Pluvius heeft kennelijk een dagje vrij en dat kunnen we vandaag goed gebruiken, omdat het grootste deel van ons werk zich afspeelt op het hellende vlak en we zodoende niet hoeven te genieten van onvrijwillige glijpartijen. We wachten even op de parkeerplaats aan de IJzeren Koeweg en om kwart over negen is iedereen aanwezig. De Technische Commissie arriveert met groot materieel en rijdt met de aanhanger tot zo dicht mogelijk bij de groeve. Gewone stervelingen gaan te voet en omdat Joep ons valselijk voorgespiegeld had dat het maar een kleine tien minuten lopen zal zijn, tuinen we daar met ons allen in. Na ongeveer TWINTIG minuten is dus iedereen aanwezig in het Biebos bovenaan de beide groefjes. Joep heeft een werkindeling gemaakt, waarschijnlijk gerelateerd aan de handigheid van de leden van de Technische Commissie, zodat daar dus niets van klopt! Als kersverse beheerder valt Hub de grote eer te beurt, om ons een kijkje te laten nemen in het groefje. Een langdurige rondleiding zit er niet in, gezien de afmetingen...

Aan het werk! Opruimploegen verwijderden allerlei onrechtmatigheden en zagen gevaarlijk uitziende takken van de bomen. Met ogenschijnlijk suïcidale neigingen zaagt Jaap Brandsma een vette tak af die een honderdjarige eik op zijn plaats houdt! (Jaap is ondanks dat toch nog in ons midden!) Vanwege de werkverschaffing, liggen de palen die nodig zijn voor de afrastering beneden in het dal. Die lopen normaal gezien helaas niet vanzelf tegen een berg op! Een estafette van "sterke mannen" lost dit probleem op, muzikaal begeleid door het nodige fluit- en piepwerk van de longetjes! De palenploeg houdt zich onderwijl in een zodanig werktempo onledig met een handaangedreven grondboor, dat het lijkt of ze naar olie aan het boren zijn. Onderaan de berghelling snort het "stroommachientje" van onze onvolprezen Technische Commissie. Een spijl van het hekwerk was door lieden van laag allooï doorgezaagd en wordt door John, Olav en Philippe vakkundig hersteld. Terwijl het laswerk in volle hevigheid losbarst, proberen Joep en ondergetekende vanuit de groeve wat foto's en filmpjes schieten van de klus. De groeve is echter niet zo groot en vult zich snel met zeer kwalijke dampen! Je moet nu eenmaal wat over hebben voor spannend documentatiemateriaal...

Tja, en die catering! Carla en Wil: chapeau! Er is meer dan voldoende lekker eten om de werklieden een dag of drie, zonder tussenkomst van de vakbond, tevreden te stellen. Het gevaar van een catering op dit hoge niveau is, dat bij de eerst volgende werkzaamheden aan een groeve, waarschijnlijk alle SOK-leden zich aanmelden. Niet om de werkzaamheden, maar om de catering! Het palenzetten vordert en Cham hanteert de houten hamer met een souplesse, die een deelnemer aan de "kop van Jut" niet zou misstaan. Jong geweld tussen de vijftig-plussers! Maar ook de "oudjes" doen het nog goed: Han heeft al zeker driemaal gezegd: "Ik doe niets meer!", maar werkt toch gewoon door. Inmiddels is de spijl gelast, het terrein opgeruimd en de afrastering gereed. Ter bescherming van lieden die de eerste omheining negeerden, wordt nog een extra afrastering langs de afgrond voor de groeve geplaatst. Het is half zes wanneer we de hamer en al het andere gereedschap erbij neergooien. Nog even naleuteren en we kijken weer terug op een vermoeiende (50+) maar hartstikke gezellige dag. De van Schaïkstichting mag zich gelukkig prijzen met zo'n stel vrijwilligers! Volgende keer wéér!

Marcel Weiland

MEET THE UNDERGROUND PRESS

"Geen onderzoek naar onbekende ruimtes in mergelgrotten" (*"Laatste Nieuws"* van 21 april 2004 en zonder titel in *"Het Belang van Limburg"* en *"het Nieuwsblad"*): Een studie naar onbekende holle ruimtes onder de Misweg, onlangs voor een deel ingestort, is te duur voor de gemeente Riemst. Twee firma's werden benaderd en die vroegen respectievelijk 14.000 en 75.000 euro om het onderzoek uit te voeren. "Dat kunnen we niet betalen", aldus burgemeester Peumans. *"De gemeente beschikt bovendien over de "vzw Hulpdienst Groeven", ervaren grottenlopers die de gangen verkennen en daar verslagen over maken"*.

"Limburg heeft nu ook eigen grottenkaas" (*"Laatste Nieuws"* van 11 mei 2004) en **"Grottenkaas in biozomer"** (*"Passe-partout"* van 2-8 juni 2004): Na het grottenbier is er nu ook grottenkaas. Een biologische boer uit Rosmeer laat deze nieuwe zogenaamde **"paterskaas"** rijpen in de Kuil onder de Lindestraat te Zichen. *"Om de twee dagen, en dat drie weken lang, was ik elke kaasbol en ieder*

kaasbrood in grottenbier". Dat is dus letterlijk en figuurlijk **"gezondheid"**!
"Meiden met ballen de grot in!" (*"Dagblad de Limburger" van 23 juni 2004*): Eindelijk, eindelijk! Een oproep als uit het hart gegrepen van deze redactie. De SOK, als overwegend mannenbolwerk, met al die macho's, adonissen en zelfs een bebaarde ex-voorzitter, is toe aan de frisheid van meiden, babes en desnoods een enkele rondborstige kenau. Het artikel is overigens een pleidooi om anderhalf uur de Fluweelengrot in te duiken en o.a. een klautertocht te ondernemen met ASP Adventure.

"Feesten onder de grond" (*"HBvL van juni 2004"*): Maar liefst vier pagina's in kleur over allerlei bezienswaardigheden en bijzonderheden van Riemst. Met natuurlijk ook een pagina over de mergelgrotten van Kanne en Zichen, met de nadruk op de ondergrondse feestzaal in het Avergat.

"Dwaaldag door Roothergroeve" (*"De Maaspost" van 16 juni 2004*): Een aankondiging van een unieke gelegenheid voor iedereen om vrij te genieten van het mooie onderaardse landschap in de Roothergroeve. Het was een initiatief van de Stichting ir. D.C. van Schaik, met een grote inbreng van SOK-leden. Een groot succes, waarover u ongetwijfeld nog meer kunt lezen elders in dit blad.

"Deel gangenstelsel Cannerberg reeds schoon opgeleverd" (*DdL van 12 juli 2004*): Ongeveer 350 meter van het verontreinigd gangenstelsel is inmiddels schoon opgeleverd. Het opruimen van de hele groeve is een gigantische klus, begroot op 40 miljoen euro. Daarnaast zit er nog 20 miljoen in een reservepot.

"Schoolproject in vuursteenmijn" (*DdL van 21 juli 2004*): Om het ontstaan van de mijn aanschouwelijk te maken voor het basisonderwijs, zal in het voorjaar 2005 o.a. een klank- en lichtspel worden opgevoerd. Meer informatie op www.vuursteenmijn.nl

"De Hitlerjugend werd gewoon uitgerookt" (*DdL van 24 juli 2004*): Er bestond in Maastricht ook zoiets als **"jeugdverzet"**. Beschreven wordt hoe de Vleermuizen, *"een groepje van avontuurlijke grottendeskundigen, met trekjes van 'volwassen' verzetslieden" de Duitsers op alle mogelijke manieren dwarszaten. De ondergrondse gangen van de Sint Pietersberg waren daarbij hun front*". Heel lezenswaardig!

Bijgewerkt tot 1 augustus 2004

Met dank aan de correspondenten Nina van Bergen, Philip Duchateau, Jacques Maes, Gilberte Nicolaes, Johan Janssen.

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B3770 Kanne-Riemst. Tel/fax: 00-3212-454059.
Email: tbreuls@skynet.be

Fotoverantwoording

De foto's in deze SOK-Info werden geleverd door Henk Blaauw, Henk Ramakers, Rob Heckers en Joep Orbons. De foto van het lekker ding op de voorpagina is van Joep Orbons.

Niet vergeten! Ledenavond op vrijdag 10 september 2004 om 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Groeven in beheer bij de SOK danwel de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisaties hebben een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve.

Voor het betreden van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder:

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direkt melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

- 1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.
- 2^e Olav Hensing, Technische Commissie.
- 3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting of de SOK. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De SOK en de Van Schaikstichting stellen zich ten doel dat de afsluiting van de groeve binnen 24 uur hersteld is.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Valère Ceulen	043-321 17 59
Flesschenberg	Jan Laumen	043-364 18 03
Gewandgroeven	Hub Geurts	043-361 87 93
Heerderberg	Henk Ramakers	043-407 19 64
Heideberggroeve (tijdelijk beheerder)	Hub Geurts	043-601 24 16
Houbensbergske	Erik Honée	043-325 61 10
Groeve de Keel (tijdelijk beheerder)	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Keldertjes Slavante (tijdelijk beheerder)	Wilfred Schoenmakers	043-344 07 41
Koeleboschgroeve	Ed de Grood	00 3243 81 13 73
Nieuwe groeve	Han Bochman	043-601 01 58
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve	Peter Jennekens	043-364 84 89
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-347 25 60

De Sint Pietersberg:

De Sint Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg en het Noordelijk Gangenstelsel. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK. Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, Bergerstraat 163, 6226 BC Maastricht, telefoon: 06-558 25 192.

De S.O.K.-Info
is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.